

Μεταξὺ τῶν ὀρασιωτέρων αὐτοφυῶν προϊόντων τῆς δη-
μόδους ἑλληνικῆς ποιήσεως συγκαταλέγεται ὁ «Βρουκόλα-
κας», πολλὴν ὀμοιότητα ἔχων πρὸς τὸ ἀριστοῦργημα τοῦ
Γερμανοῦ ποιητοῦ Βύργερ, τὴν «Λεονώραν.»

Σ. τ. Δ.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Ο ΒΡΟΥΚΟΛΑΚΑΣ

Μάνα μὲ τοὺς ἐννιά σου γιούς καὶ μὲ τὴ μιὰ σου κόρη
Τὴ κόρη τὴ μονάκριβη τὴ πολυαγαπημένη,
Τὴν εἶδες δώδεκα χρόνων κ' ἥλιος δὲ σοῦ τὴν εἶδε,
Σ' τὰ σκοτεινὰ τὴν ἔλουσε, 'ς τ' ἀφεγγὰ τὴν ἐπλέκε,
Σ' τ' ἄστρη καὶ 'ς τὸν ἀγερνὸ τσ' ἔφκιανε τὰ σγουρά της·
Ὅπου σοῦ φέρναν προξενιά ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα,
Νὰ τὴν παντρεύης μακρὰ, πολὺ μακρὰ 'ς τὰ ξένα·
Ὅχι ἄδερφοὶ δὲ θέλουνε κ' ὁ Κωνσταντῖνος θέλει·
«Δὸς τὴνε μάνα, δὸς τὴνε τὴν Ἀρετὴ 'ς τὰ ξένα,
Σ' τὰ ξένα κ' εἰ ποὺ περπατῶ, 'ς τὰ ξένα ποὺ πηγαίνω,
Νὰ ἴω κ' ἐγὼ παρηγοριά, νὰ ἴω κ' ἐγὼ κονάκι.»—
«Φρόνιμος εἶσαι Κωνσταντῆ κ' ἄσχημ' ἀπηλοχίτης·
Κ' ἂν μώρθη γιέ μου θάνατος, κ' ἂν μώρθη γιέ μ' ἀρρώστια,
Κ' ἂν τύχη πίκρα γὴ χαρὰ, ποῖός θά μοὺ τὴνε φέρη;»—
Τὸ θιὸ τῆς ἔβαλ' ἐγγυτὴ καὶ τοὺς ἄγιους μαρτύρους,
Ἄν τύχη κ' ἔσθῃ θάνατος, ἂν τύχη κ' ἔρθ' ἀρρώστια,
Κ' ἂν τύχη πίκρα γὴ χαρὰ, νὰ πάη νὰ τὴνε φέρη.
Καὶ σὺν τὴν ἐπαντρέψανε τὴν Ἀρετὴ 'ς τὰ ξένα
Κ' ἔμπηκε χρόνος δισεφτος καὶ μῆνας ὀρθυμένους,
Κ' ἔπεσε τὸ θανατικὸ κ' οἱ ἐννιά 'δεροὶ πεθάναν,
Βοῦθη κ' ἡ μάνα μοναχὴ σὺν κλαματῆ 'ς τὸ κάμπο·
Σ' ὀχτὼ μῆματα δένεται, σ' ὀχτὼ μυρολογαί,
Σ' τοῦ Κωνσταντῖνου τὸ θαπτὸ ταις πλάκαις ἀνασκώνει·
«Σήκου Κωνσταντῆ μου, τὴν Ἀρετὴ μου θέλω·
Τὸ θιὸ μοῦ βάλεις ἐγγυτὴ καὶ τοὺς ἄγιους μαρτύρους,
Ἄν τύχη πίκρα γὴ χαρὰ, νὰ πᾶς νὰ μοῦ τὴν φέρης.»—
Τ' ἀνάθεμα τὸν ἔβγαλε μὲσ' ἀπὸ τὸ κιβώρι·
Κάνει τὸ σύγνεφ' ἄλογο καὶ τ' ἄστρο σαλιθάρι
Καὶ τὸ φεγγάρι συντροφιά, καὶ πάει νὰ τὴνε φέρη·
Πέριε τὰ ὄρη πῆσαν του καὶ τὰ βουνὰ ἔμπροστά του,
Βρίσκει τὴν κ' ἔχενίζονταν ὄξου 'ς τὸ φεγγαράκι·
Ἄπὸ μακρὰ τὴ χαίρετά κ' ἀπὸ μακρὰ τῆς λέγει·
«Περδάτης' Ἀρετοῦλά μου, κυράνα μας σὲ θέλει.»—
«Ἄλλοίμον' ἀδερφαί μου, καὶ τ' εἶναι τοῦτ' ἡ ὥρα;
Ἄνισως κ' ἦναι γιὰ χαρὰ, νὰ βίλω τὰ χροσὰ μου,
Κ' ἂν ἦναι πίκρα, πές μου του, νάργω κατὰ πῶς εἶμαι.»—
«Περδάτης' Ἀρετοῦλά μου κ' ἔλα κατὰ πῶς εἶσαι.»—
Σ' τὴν στράτα ποὺ διαβαίνανε, 'ς τὴ στράτα ποὺ πηγαίναν
Ἄκουσεν πουλιά νὰ κλαῖδουσιν, ἄκουσεν πουλιά νὰ λένε·
«Ποῖός εἶδε κόρη ὠμορφή νὰ σέρνη ὁ πεθαμένος;»—
«Ἄκουσε Κωνσταντάκη μου, τί λένε τὰ πουλάκια;
Ποῖός εἶδε κόρη ὠμορφή νὰ σέρνη ὁ πεθαμένος;»—
«Ὁυλά πουλιὰ ν' ἀκλαϊδίσουν λωλὰ πουλιὰ ν' ἀκλένε.»—
Καὶ παρακεί ποὺ πηγαίαν, κ' ἄλλα πουλιὰ τοὺς λένε·
«Γ' βλέπομε τὰ θλιβερά, τὰ παραπονεμένα,
Νὰ περπατοῦν οἱ ζωντανοὶ μὲ τοὺς ἀπεθαμένους.»—
«Ἄκουσε Κωνσταντάκη μου τί λένε τὰ πουλάκια;
Πῶς περπατοῦν οἱ ζωντανοὶ μὲ τοὺς ἀπεθαμένους.»—
«Πουλάκια ναι κ' ἄς κλαῖδουσιν, πουλάκια ναι κ' ἄς λένε.»—
«Φοδοματῆ κ' ἀδερφαί μου καὶ λιθνιαῖς μυρξίεις.»—
«Ἐχτὲς βραδὺς ἐπήγαμε πέρα 'ς τὸν αἶ Γιάννη,
Κ' ἐθύματ' ἐμᾶς ὁ παπᾶς μὲ περισσὸ λιθάρι.»—
Καὶ παρεμπρὸς ποὺ πηγαίαν, κ' ἄλλα πουλιὰ τοὺς λένε·
«Ὁ θεὸς μεγαλοῦνακε μεγάλου θάμα κάνεις,
Τέτοιαν πανώρια λυγερὴ νὰ σέρνη πεθαμένους.»—
Τ' ἄκουσε πάλ' ἡ Ἀρετὴ κ' ἔρράγισ' ἡ καρδιά της·
«Πές μου ποῦν' τὰ μαλλάνια σου, τὸν πηγορὸ μουστάκι;»—
«Μεγάλῃ ἀρρώστια μ' ἔβρηκε, μ' ἔρρηξε τοῦ θανάτου,
Ποῦ πέταν τὰ ξυθὰ μαλλιά, τὸ πηγορὸ μουστάκι.»—
Βρίσκουν τὸ σπῆτι κλειδωτὸ, κλειδομανταλωμένο,
Καὶ τὰ σπιτοπαράθυρα ποῦταν ἀραχνηασμένα.
«Ἄνοιξε μάνα μ', ἄνοιξε, καὶ νὰ τὴν Ἀρετὴ σου.»—
«Ἄν ἦσαι χάρος, διότανε, κ' ἄλλα παιδιὰ δὲν ἔχω·
Ἄν ὄλεια ἡ Ἀρετοῦλά μου λείπει μακρὰ 'ς τὰ ξένα.»—
«Ἄνοιξε μάνα μ', ἄνοιξε, κ' ἐγὼ μ' ὁ Κωνσταντῆς σου·
Ἐγγυτὴ σὸ δάχα τὸ θιὸ καὶ τοὺς ἄγιους μαρτύρους,
Ἄν τύχη πίκρα γὴ χαρὰ, νὰ πάω νὰ σοῦ τὴν φέρω.»—
Κ' ὥστε νὰ βγῆ 'ς τὴν πόρτα της, ἐβγήκεν ἡ ψυχὴ της.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Ἐδιδάχθην τὴν ζωὴν εἰς τοὺς ποιητάς,
ἀλλὰ δὲν εἶνε τοιαύτη· εἶνε ξηρὰ πραγματικῶς,
καὶ τὴν ξηρότητά της ματαίως προσπαθοῦμεν
νὰ μεταβάλωμεν. (Κ^α Στάελ).

* * Ἄνθρω ἔχων πνεῦμα πρέπει νὰ ἐκλέγη
γυνῆκα ἔχουσαν μόνον κοινὸν νοῦν· διότι δύο
πνεύματα ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ εἶνε πολλὰ. (Bon-
nald).

* * Ὁ Θεὸς ὁ Πανάγαθος δίδει τὸν ἀέρα εἰς
τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὁ νόμος τοὺς τὸν πωλεῖ.
Δὲν κατηγορῶ τὸν νόμον, ἀλλ' εὐλογῶ τὸν
Θεόν. (Β. Οὐγῶ).

* * Ὡς τὸ γῆρας τὸ μέτωπον, οὕτω καὶ ἡ λύπη
φτυιδόνει τὴν καρδίαν.

* * Ὁ δεσπότης ἀπονέμει προθυμότερον μᾶλ-
λον χάριτας, ἢ τὴν δικαιοσύνην.

Ἡ τελευταία παραγγελία τοῦ Φωκίωνος πρὸς
τὸν υἱὸν του ἦτο «Τὸ νὰ μὴ μνησικακήσῃ ποτὲ
κατὰ τῶν Ἀθηναίων διὰ τὸν ἄδικον θάνα-
τόν του.»

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Μνημεῖον ὑπὲρ κυνός ἐν Ἐδιμβούργῳ.

Κατὰ τὸ ἔτος 1858 ἀπεβίωσεν ἐν Ἐδιμβούργῳ
πτωχὸς τις ἐργάτης ὀνομαζόμενος Γρεῦ, ὃν
παρέπευσαν εἰς τὸν τάφον ὀλίγοι τινὲς οἰκεῖοι,
καὶ ὁ κύων αὐτοῦ Βόββυ, κατηφῆς καὶ περίλυπος.

Τῇ ἐπαύριον, εὐρὼν ὁ φύλαξ τοῦ κοιμητη-
ρίου τὸν κύνα τοῦ ἀποθανόντος κατακείμενον ἐπὶ
τοῦ τάφου τοῦ κυρίου του, ἐξέβαλεν αὐτὸν ἐξω,
διότι ἀπαγορεύεται εἰς τὰ ζῶα ἢ ἐν τοῖς νε-
κροταφείοις εἰσόδος. Ἄλλ' ὁ Βόββυ εὐρέθη τὴν
ἐπιούσαν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἐξ ἧς πάλιν ἐξε-
διώχθη. Ἡ τρίτη ἡμέρα ἦτο κάθυγρος καὶ ψυ-
χρᾶ. Ὁ κύων ὅμως εὐρέθη εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν.
Ἐσπλαγχνισθεὶς αὐτὸν ὁ φύλαξ, τῷ ἔδωκε νὰ
φάγῃ· ἔκτοτε δὲ ὁ Βόββυ ἔμεινεν ἀνενόχλητος
ἐν τῷ κοιμητηρίῳ. Μετὰ τινὰς δὲ ἡμέρας ἀνε-
δέχθη ἐπὶ τινὰ ἔτη τὴν διατροφὴν τοῦ ὑπαξιω-
ματικὸς τις τοῦ μηχανικοῦ, κατόπιν δὲ τούτου
ἀνέλαθε τὴν ἐπιμέλειαν τῆς συντηρήσεως αὐτοῦ
ξενοδόχος τις, γείτων τοῦ νεκροταφείου. Τοιου-
τοτρόπως δὲ παρῆλθον πλέον τῶν δέκα ἐτῶν,
καὶ ὁ Βόββυ δὲν ἀπεμακρύνετο τοῦ τάφου τοῦ
κυρίου του. Ἐπεβλήθη κατόπιν ὁ ἐπὶ τῶν κυ-
νῶν φόρος, καὶ ὁ Βόββυ εὐρέθη ἐκτεθειμένος εἰς
τοὺς διωγμοὺς τοῦ εἰσπράκτορος καὶ τῆς ἀ-
στυνομίας· ἀλλὰ προθύμως προσήλθον εἰκοσιν
ἄνδρες ν' ἀποτίσωσι τὸν φόρον αὐτοῦ. Πληροφο-
ρηθεὶς δὲ τὸ συμβαῖνον ὁ ἐπὶ τῶν φόρων λόρδος,
ὄχι μόνον ἀπήλλαξε τὸν Βόββυ τοῦ νενομισμέ-
νου τέλους, ἀλλὰ καὶ προσέφερεν αὐτῷ ἐξαιρέτων

περιλαίμιον, φέρον ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν «Τὸ περιλαίμιον τοῦτο προσέφερον εἰς τὸν Βόββου ὁ ἐν Ἐδιμβούργῳ ἐπὶ τῶν φόρων λόρδος.»

Πολλοὶ προσεπάθησαν νὰ προσκολλήσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τὸν Βόββου, ἀλλὰ δὲν τὸ κατόρθωσαν. Ἐξῆσε δὲ ὁ θαυμαστός αὐτὸς κύων δεκατέσσαρα ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κυρίου του, καὶ καθ' ὅλον αὐτὸν τὸν χρόνον οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ τὸν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τοῦ τάφου τοῦ πτωχοῦ Γρέϋ, ἐπ' αὐτοῦ δὲ καὶ ἀπέθανεν. Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τοῦ Βόββου εὐγενῆς τις κυρία ἀνέστησεν ἐν μέσῳ τοῦ Ἐδιμβούργου μνημεῖον λίθινον, ἑπτὰ ποδῶν ὕψους, φέρον ὀρειχάλκινον τὸ ἀγάλμα τοῦ πιστοῦ αὐτοῦ κυνός, καὶ τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν «Τὸ μνημεῖον τοῦτο ἀνκτίθεται εἰς ἀνάμνησιν τῆς φιλανθρωποῦ πιστότητος τοῦ κυνός Βόββου. Τὸ πιστὸν αὐτὸ ζῶον κατὰ τὸ ἔτος 1858 παρέπεμψε τὸν νεκρὸν τοῦ κυρίου του, καὶ παρέμεινεν ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ μέχρι τοῦ ἔτους 1872, ὅτε ἀπεβίωσε.»

Ἐν ἀνέκδοτον τοῦ Λεσέψ.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδριάσει τῆς ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου γεωγραφικῆς ἐταιρίας συνέβη τὸ ἐπόμενον ἐπεισόδιον. Ἐρμηνεύων ὁ Λεσέψ τὸ σχέδιον περὶ τῆς πλημμύρας τῆς ἀλγερινῆς Σαχάρας, ἠθέλησε νὰ δείξῃ τι ἐπὶ τοῦ χάρτου, ὅτε ὁ προεδρεύων στρατηγὸς Στόνε, ἐλκύσας τὸ ξίφος, προσήνεγκεν αὐτὸ ἐκεῖνω, ἵνα μὴ παρέρχηται μάτην ὁ χρόνος. Ὁ δημιουργὸς τῆς τοῦ Σουεζ διώρυχος ἀπεκρίθη «Κύριε πρόεδρε, δὲν εἶμαι ἀνὴρ τοῦ ξίφους ἀλλὰ τῆς εἰρήνης, προτιμῶ δὲ τοῦ ὑμετέρου ξίφους τὴν ῥάβδον τοῦ γειτόνου μου κ. Βουρδῶν.»

Ἄμαξοστοιχίαι διατρέχουσαι τῇ βοηθείᾳ ἰστίων.

Ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Ἰουλίου Βερν «Ὁ γῦρος τοῦ κόσμου εἰς 80 ἡμέρας» ὑπῆρχε γνωστὴ ἡμῖν ἡ περιγραφή ἐλκλήθρων διανυόντων ἐκτεταμένα διαστήματα ἐπὶ πεδίων πάγων τῇ βοηθείᾳ ἰστίων. Ἦδη ὁ τρόπος οὗτος ἐφηρμόσθη ἐπὶ τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν. Ἐπὶ τῆς σιδηροδρ. γραμμῆς τοῦ Grau (ἐν Γαλλίᾳ) δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ (ὁσάκις ὁ καιρὸς ἐπιτρέπη) ἀμαξοστοιχίας διατρεχούσας ταχύτατα τῇ βοηθείᾳ μεγάλου ἀναπεπταμένου ἰστίου.

Ἀτελεύτητος δίκη.

Προσεχῶς δικάζεται ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου, γράφει ἡ Ἀχαῖα, ἐφημερὶς τῶν Πατρῶν, ὑπόθεσις ἀριθμοῦσα ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν δύο αἰῶνων καὶ προσερχομένη ἐκ διαθήκης. Ἡ διαθήκη ἐγένετο τὸ 1670, ἡ δὲ δίκη προκατήρθη τὸ 1803. Ἡ πρώτη ἐπ' αὐτῆς ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐν Ζακύνθῳ τὸ 1809 ἰταλιστὶ, ἑτέρα δὲ ἀπόφασις τοῦ πρωτοκλήτου δικαστηρίου Ζακύν-

θου ἐξεδόθη μόλις τῷ 1852. Μετὰ τὴν ἔνωσιν, τὸ πρωτοδικεῖον Ζακύνθου ἐξέδωκε τῷ 1871 ἑτέραν ἀπόφασιν καὶ ἄλλην τὸ 1872, καθ' ἧς ἐγένετο ἔφεσις, ἣτις πρόκειται νὰ δικασθῇ κατ' αὐτάς.

Εἷς φίλος τῆς ἀληθείας.

Ὁ ἐσχάτως ἐν Πρωσσίᾳ ἀποβιώσας ἐπιφανὴς βουλευτὴς καὶ πολιτικὸς φιλόσοφος Ἰακώβου ἐν ἔτει 1848 ἦτο ἐκ τῶν κορυφαίων τοῦ φιλελευθέρου κόμματος καὶ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐν Φραγκφὸρτ συντακτικῆς συνελεύσεως, ἣτις εἶχεν ἐνταλῆ νὰ προσαγάγῃ πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Πρωσσίας ἀναφορὰν, λέγουσαν, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ αὐτοῦ δὲν ἀπολαύουσι τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Συνελεύσεως. Ὁ βασιλεὺς, λαθῶν τὴν ἀναφορὰν, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Ὁ Ἰακώβου ἠρώτησεν αὐτόν «Δὲν ἐπιθυμεῖτε νὰ μᾶς ἀκούσετε; — Ὁχι», ἀπήντησεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔστρεψε παραχρῆμα τὰ νῶτα. Τότε ὁ Ἰακώβου ἐκράυγασεν εἰς ἐπήκοον τῆς Α. Μεγαλειότητος «Αὐτὸ εἶναι τὸ δυστύχημα τῶν βασιλέων, ὅτι δὲν θέλουσι νὰ μανθάνωσι τὴν ἀλήθειαν.»

Περίεργα εἰσιτήρια.

Ἐν τοῖς σιδηροδρομοῖς τῆς Σαξωνίας ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς πρώτης Μαρτίου ε. ε. νέου εἶδους διαρκῆ εἰσιτήρια διὰ τοὺς ἐπιβάτας τῆς τρίτης θέσεως, εἰσιτήρια φέροντα καὶ τὴν φωτογραφίαν τοῦ κατόχου αὐτῶν εἰς μέγεθος ἐπισκεπτηρίου.

Ἐν δημοτικὸν ἀινεγμα.

Ἡμέραν τινὰ εὐρὰν ὑπερεκατοντούτην τινὰ βλαχοποιμένα, λέγει ὁ κ. Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης (ἐν τῷ Διάκῳ του), ἐν ὥρᾳ χειμῶνος θερμαινόμενον ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ ἐπιτηροῦντα μακρόθεν τὸ ποίμνιον, Καλῶς τὰ κάνεις, γέροντα, τῷ εἶπον.—Καλῶς το τὸ παιδί μου.—Τὰ χρόνια σὲ βαρένουνε. . . Πῶς ἀπερνᾷς; . . Πῶς εἶσαι;—Μοῦ φαίνεται πῶς ἦρθα γθές. Ἐμπῆκ' ἀπὸ μιὰ θύρα κι' ἀπὸ μιὰν ἄλλη θὰ νὰ βγῶ. Πῶς εἶμαι θές νὰ μάθης;

Ἡ βρούσαι ἐκινήσανε,
Οἱ μῦλοι ἐτάματήσανε,
Καὶ τὰ βουνὰ ἐγιονίσανε,
Καὶ τὰ δύο γινῆκαν τρία.

Προσκληθεὶς δὲ ὑπ' ἐμοῦ ἵνα ἐξηγήσῃ τὸ αἶνιγμα, ἀπήντησεν ὅτι ἐκ τοῦ γήρατος οἱ ὀφθαλμοὶ ἔρρεον δάκρυα, οἱ ὀδόντες εἶχον πέσει, ἡ κόμη ἐπολώθη καὶ ὅτι ἀντὶ δύο εἶχε προσλάβει καὶ τρίτον πόδα, τὴν χακτηριάν.

Εἷς ἈΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.

Μόνον σου δέλεαρ εἰς ἀλίευσιν ἀνθρώπων, ἔλεγεν ὁ λόρδος Τσεστερφιλδ πρὸς τὸν υἱόν του, ἔστω ἡ μετριωροσύνη.